

Strand Lobben and Others - Norway - 37283/13

Spoštovanje družinskega življenja

Odločitev domačih sodišč, da dovolijo posvojitve psihološko ranljivega otroka s strani rejnikov - ni kršitve

Dejstva:

2008 je pritožnica (samska in s strani socialnega skrbstva spoznana kot potrebna pomoči in vodenja glede materinstva) rodila sina, drugega pritožnika. Po porodu se je skupaj z otrokom preselila v družinski center, kjer so spremljali, ali je sposobna za otroka ustrezno skrbeti. Po treh tednih je soglasje za bivanje v centru umaknila. Ker njene starševske sposobnosti niso bile izkazane, je skrbstveni organ izdal nujen ukrep o namestitvi otroka v rejniški družini. Začasni ukrep je bil kasneje nadomeščen z odločbo, izdano v rednem postopku. 2011 je odbor za socialne zadeve ugodil predlogu socialnega skrbstva in prvi pritožnici odvzel starševske pravice ter rejnikoma dovolil, da posvojita drugega pritožnika. Odločitev je potrdilo tudi sodišče, ki je poudarilo, da obstajajo tehtni razlogi za dovolitev posvojitve.

Čeprav se je situacija prve pritožnice izboljšala (se je poročila, rodila hčer, za katero se je zdelo, da zmore ustrezno skrbeti), pa je bila situacija glede sina drugačna. Kar nekaj izvedencev je sina opredelilo kot posebej ranljivo osebo, ki se hitro razburi, vznemiri in ki potrebuje veliko miru, občutka varnosti in podpore. Po oceni sodišča prva pritožnica ni bila zmožna uvida in razumevanja posebnih otrokovih potreb, ki bi, če ne bi bile zadovoljene, vodile v nenormalen razvoj otroka. Otrokova temeljna navezanost na rejnika, pri katerih je živel praktično vse od rojstva, bi s posvojitvijo prerasla v občutek pripadnosti in varnosti za dlje časa, kot pa bi trajalo rejništvo. Odločitev sodišča je bila pravnomočna, saj pritožba ni bila dovoljena.

Pravo:

Člen 8: Sodišče je poudarilo, da je ukrep, ki nadomešča rejništvo z dolgotrajnejšim ukrepom, kakršen je odvzem starševskih pravic in dovolitev posvojitve, ki ima za posledico prekinitev pravne vezi med pritožnico in otrokom, lahko upravičen zgolj v izrednih okoliščinah in le tedaj, ko izvira iz prevladujoče skrbi za zagotovitev največjega otrokovega interesa oz. koristi.

Nacionalno sodišče je bilo soočeno s težko nalogo najti pravično sorazmerje med nasprotujočimi si interesi v kompleksnem primeru. Pri tem ga je vodila skrb za največjo korist otroka, ki ima prav posebno potrebo po zagotavljanju varnosti v okolju rejniške družine zaradi svoje posebne psihološke ranljivosti. Ob upoštevanju ugotovitve nacionalnega sodišča, da pritožnica v odnosu do otrokovih posebnih potreb in uvida vanje v treh letih, ko so potekali stiki med njima, ni prav nič napredovala; dejstva, da je bil celoten postopek s procesnega vidika pošten; dejstva, da so imeli nacionalni organi neposreden stik z vsemi vpletenimi osebami, Sodišče sprejema, da so bile v tem primeru podane takšne izjemne okoliščine, ki upravičujejo hud poseg v starševske pravice in odgovornosti, pri čemer je bil zasledovan edini cilj - zavarovati otrokovo največjo korist.

Sklep: Ni kršitve (z večino glasov; 4 : 3).

Glej tudi:

- Factsheet: Children's rights